

BİLİŞİM
VADİSİ

BİLİŞİM VADİSİ'NİN KURULUŞU

2023 vizyonu çerçevesinde kurulan Bilişim Vadisi'nin, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı himayelerinde 2015 yılında temeli atıldı. Resmi açılışı 2019 yılında gerçekleşen Bilişim Vadisi, 2021 yılı itibariyle Türkiye'nin en hızlı büyüyen ve 2022 yılı itibariyle de Türkiye'nin en büyük teknoloji geliştirme bölgelerinden biri haline geldi.

İKİ TEMEL MOTİVASYON: "GELECEK BURADA" ve "BİRLİKTE BAŞARABİLİRİZ"

Bilişim Vadisi birbirine güçlü şekilde bağlanmış bir ekosistemden oluşuyor. Paydaşlar içinde iş birlikleri, bilgi akışı ve belirlenen ortak hedefler, ekosistem içinde gerçekleşen etkinlikler aracılığıyla pekiştiriliyor. Teknolojik dönüşüm; tasarım, uygulama, finansal fizibilite ve Ar-Ge gibi birçok parçanın uyumlu bir şekilde harmanlanmasıyla mümkündür. Bilişim Vadisi ekosistemindeki destek modeli, kümelenme merkezleri ve her ay düzenli olarak yapılan "Bilişim Vadisi Firma Buluşmaları" tarzı etkinlikler bu uyumun gerçekleşmesine katkı sağlıyor. Vadi'nin tescilli mottosu olan "Birlikte Başarabiliriz" ifadesi de ekosistem içindeki sıkı ilişkileri ve birlikte hareket etme vizyonunu niteliyor.

Bilişim Vadisi içindeki faaliyetler ve iş birlikleri, geleceğin teknolojisini şekillendirme hedefiyle hareket eder. Sivil sanayide sürdürülen faaliyetler; geleceğin şehirleri, geleceğin mobilite ekosistemi ve geleceğin teknolojisi göz önünde bulundurularak yürütülüyor. Bu bakımdan "Gelecek Burada" mottosu Bilişim Vadisi'nin çalışmalarındaki "gelecek" vizyonunu temsil ediyor.

MEGA TEKNOLOJİ KORİDORU: İSTANBUL – KOCAELİ – İZMİR

Bilişim Vadisi, Türkiye'nin "mega teknoloji koridoru" kurma vizyonunun bir parçasıdır. Bu vizyon, 2011 yılında Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından, Amerika'daki Silikon Vadisi, Çin'deki İnci Nehri Deltası ve Rusya'daki Skolkovo gibi büyük alanlı projeler örnek alınarak bir alanın ötesinde, bir koridor olarak ifade edildi. Bu koridor fikri aynı zamanda Türkiye'nin jeopolitik köprü vazifesi görmesinden yola çıkarak ülkemizin mevcut jeopolitik avantajlarını jeoteknolojik olarak da güçlendirmeyi hedefliyor.

Bursa, Kocaeli, Sakarya ve İstanbul gibi yerlere yakınlığıyla avantajlı bir konuma sahip olan Bilişim Vadisi, mega teknoloji koridoru vasıtasıyla İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nden başlayarak Togg'un Gemlik Fabrikası, Bilişim Vadisi Kocaeli ve İstanbul'da faaliyete başlayacak olan Bilişim Vadisi İstanbul ile İzmir-İstanbul arasındaki mega teknoloji koridorunun kalbinde yer alıyor.

VADİ'DE ÖNE ÇIKAN ŞİRKETLER VE FAALİYETLERİ

Bilişim Vadisi'nde mobilite başta olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojileri, yazılım, elektronik, enerji, tasarım ve oyun sektörlerinde çalışan 350'yi aşkın firma bulunuyor. Firmalarımızın toplam gelirleri, bölgenin resmi açılışından itibaren 750 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Ülkemizin yerli ve milli elektrikli otomobil geliştirme projesi **Togg**, faaliyetlerini Ar-Ge mühendisleri ile Bilişim Vadisi'nde gerçekleştiriyor. **SİRO**, Togg'un şirketi olup elektrikli araçlar için batarya teknolojileri üzerinde çalışmalar yürütüyor. Almanya'dan **EDAG** ve Japonya'dan **Fujikura** firmaları, yerli elektrikli araç geliştirme projelerinde Togg ile çalışıyor. FEV, bölgemizde uluslararası otomobil markalarının prototip ve

mühendislik çalışmalarını yürütüyor. **Büyütech** ise geleceğin otonom araçlarının kullanacağı stereo kameraları yine bu ekosistemde geliştiriyor.

Volkswagen, Porsche gibi firmalardan gelen mühendisleri ile yerli şarj teknolojileri geliştiren **Greenbox**, Mercedes'e kart geliştirip üreten aynı zamanda yerli dijital kelepçe, alternatif yerli elektrikli araçlar ve çevre teknolojileri geliştiren **Ortem** ve **Mahrek**'e ek olarak **CDM Grup (Cadem)** da alternatif mobilite çözümleri üreterek yerli elektrikli araç geliştiren firmalar arasındadır.

Savunma sanayinde ülkemizin gözbebeği firmalarından olan **Aselsan** ve **Havelsan**'ın sivil teknoloji alanındaki ürünleri burada geliştiriliyor. **ASELSAN** raylı ulaşım sistemleri, **HAVELSAN** ise yapay zekâ geliştirme çalışmalarını Bilişim Vadisi'nde yürütüyor.

Saykal Elektronik firması, otonom araç teknolojilerinde kullanılan sensör teknolojileri üzerine projeler yürütürken; Girişim Sermayesi Yatırım Fonu tarafından yatırım yapılmış bir diğer şirketi **Cowwealthy** firmasıyla da hayvan sağlığı takip sistemi geliştiriyor.

Şu ana kadar 15 girişimciye fon sağlamış olan Bilişim Vadisi Girişim Sermayesi Yatırım Fonu; Vagon Teknoloji firmasının uzaktan yüksek performanslı mühendislik ve tasarım çalışmalarına altyapı sağlıyor. Yine bu fon tarafından finanse edilen **Syntonym** veri güvenliği sistemi çalışmaları yürütürken **Peyk Siber Güvenlik** ise dijital varlık görüntüleyen siber güvenlik teknolojileri geliştiriyor.

Bölgemizde oyun teknolojileri alanında faaliyet gösteren **Düşyeri**; 3,4 milyon dolarlık yatırım almış olup dijital eğitim teknolojileri alanında da projeler yürütüyor.

Pavo Grup yapay zekâ ve siber güvenlik tabanlı güvenlik altyapıları yazılımı geliştirirken; **Arma Grup** ise yerli arama motoru çalışmalarını sürdürüyor.

Türkiye'nin iki uçan araba projesinden biri olan **AirCar**'ın Ar-Ge çalışmaları, Bilişim Vadisi'nde gerçekleştiriliyor. Ayrıca tasarım teknolojilerini de odağına alan Bilişim Vadisi, bu alanda önde gelen danışmanlar eşliğinde çeşitli projeler yürütüyor.

DDTech firması o-dijital dönüşümün en önemli aşamalarından evrak ve imza süreçlerini tamamen uzaktan yürüterek; dijital çözümler sağlıyor.

Letta Grup ise akıllı kart takip, akıllı kilit sistemleri ve ATM yönetim sistemleri geliştiriyor. Firma, ülkemizdeki neredeyse tüm banka ATM'lerinin uzaktan izlenme sürecini de yönetiyor.

Bilişim Vadisi kurulduğu günden itibaren;

- 700 girişim başvurusu almış;
- 355 devam eden,
- 242 tamamlanmış proje ve
- 351 firmaya da ev sahipliği yapıyor.

Bilişim Vadisi'nde toplam 3682 personel Ar-Ge projelerinde faaliyet gösteriyor.

2018'den bu yana %1700 personel artışı olmuştur.

MİLLİ TEKNOLOJİ HAMLESİ- SİVİL TEKNOLOJİLER

Dünyada teknolojik olarak gelişmiş ülkeler ve bölgeler, dördüncü sanayi devrimine karşı kendi teknolojik hamlelerini ikonik bir isim çatısı altında toplamaya başladı. Avrupa; Endüstri 4.0, Çin; Made in China 2025 ve ABD ise Nesnelere İnterneti ve Yapay Zekâ Teknolojileri çalışmaları kapsamında teknolojik dönüşüm stratejilerini şekillendiriyor. Türkiye de 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi Belgesi'nin çizdiği yol haritasında ki temel hedefler çerçevesinde "Yüksek Teknoloji ve İnovasyon", "Dijital Dönüşüm ve Sanayi Hamlesi", "Girişimcilik", "Beşerî Sermaye" ve "Altyapı" olmak üzere 5 ana bileşenden oluşan stratejisini **Milli Teknoloji Hamlesi** olarak adlandırdı. Bu sayede teknolojik dönüşüm adına atılacak hamlelerin politikaları birbiriyle senkronize şekilde bir bütün olarak uygulanabilecek. Bilişim Vadisi de Milli Teknoloji Hamlesi'nin vizyonunu hayata geçirmek adına Türkiye'nin ekonomik ve teknolojik olarak tam bağımsızlığını sağlayabilmek hedefiyle faaliyetlerini sürdürüyor. Bu bağlamda Vadi, Türkiye'nin savunma sanayinde kaydettiği başarının sivil teknolojilere aktarılmasında da önemli bir köprü işlevi görüyor.

2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi Belgesi'nin alt başlıklarından olan Beşeri Sermaye'de ifade edilen "Açık Kaynak Platformu ve Türkiye'nin Yazılım Kapasitesinin Artırılması" hedefini gerçekleştirmek adına Ağustos 2021 tarihi itibarıyla Bilişim Vadisi'nde faaliyete başlayan "Türkiye Açık Kaynak Platformu" ve "42 Yazılım Okulları" Türkçe doğal dil işleme sürecine yaptıkları katkılarla lisans maliyetlerini azaltıp dışa bağımlılığı düşürme ve yazılım alanında güçlü bir küresel oyuncu olma hedeflerini gerçekleştirmede önemli bir adımı teşkil ediyor.

Milli Teknoloji Hamlesi; kendi stratejisini üç kavram üzerine temellendirir. Coğrafi olarak bir bölgeye ait olmayı ifade eden "yerlilik", bir ulusa ait olanı ifade eden "millilik" ve kendine has fikri değerlerin olmasını ifade eden "özgünlük" kavramları bu temeli oluşturur. Bilişim Vadisi'nde bulunan Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (Togg) bu üç kavrama uygun olarak üretilmesinin yanı sıra mobilite ekosisteminde de dönüştürücü bir rol oynuyor. Mobilitenin altında; dijital coğrafi sistemler, 3 boyutlu baskı, 5G haberleşme teknolojileri, malzeme teknolojileri, enerji teknolojileri gibi birçok sivil teknoloji alanındaki gelişmeye katkı sağlayarak Milli Teknolojisi Hamlesi ışığı altında sivil teknolojilere geçişin önemli adımlarından biri olarak gösteriliyor.

ODAK TEKNOLOJİLER

Bilişim Vadisi, Milli Teknoloji Hamlesi vizyonunu hayata geçirmek için Türkiye'nin ekonomik ve teknolojik olarak tam bağımsızlığını sağlayabilmek hedefiyle faaliyetlerini sürdürüyor. Kendilerine has kümelenmeleri bulunan **Mobilite, Bağlantı Teknolojileri, Siber Güvenlik, Tasarım Teknolojileri, Akıllı Şehirler ve Oyun Teknolojileri** kategorilerinde ekosistemi güçlendirecek çalışmalar yürütülüyor. Bahsedilen odak teknolojiler kapsamında paydaşların katılımıyla çalıştaylar düzenleniyor, belirlenen konular alt başlıklara ayrılarak uzmanlar tarafından ele alınıyor.

Kategorilerin içerdiği alt başlıklar şu şekilde sıralanabilir:

Mobilite Teknolojileri: Bilişim Vadisi bünyesinde mobilite teknolojileri alanında çalışan farklı firmaların katılımı ile girişimcilik faaliyetleri planlamak ve bu çalışmalara katkı sağlamak üzere her yıl Mobilite Çalışma Grubu oluşturuluyor. İlgili çalışma grubuyla yapılan toplantılar neticesinde Bilişim Vadisi, ülkemizin mobilite ekosisteminin gelişmesine katkı sağlamak amacıyla girişimci ekosistemi oluşturmaya yönelik çalışmaları önceliklendiriyor.

Bağlantı Teknolojileri: Bağlantı; sensör, veri işleme ve kullanıcı ara yüzüyle birlikte Nesnelerin İnterneti (IoT) altyapısının ana birimlerinden biridir. Bir cihazın IoT alanına adım atabilmesi için diğer cihazlarla iletişim kurabilmesi gerekiyor. Gereken bu iletişimin kurulabilmesi için ise sağlanan inovatif çalışmalar, bağlantı teknolojilerinin kapsama alanına giriyor. (IoT kapsamında yapılan örnek veriler ilgili birimler tarafından yazılabilir.)

Siber Güvenlik: Teknolojinin insan hayatına girmesiyle yeni bir ihtiyaç kolu oluşturan bu alanda da Bilişim Vadisi birçok siber güvenlik firmasına ev sahipliği yapmaktadır.

Tasarım Teknolojileri: Tasarım alanında sadece teknoloji üretimi değil; ilgili teknolojilerin ihtiyaç duyacağı tasarım süreçlerini de oluşturabilmek amacıyla çalışmalar sürdürülüyor. Teknolojiyi dokuma sanatı, mimari kültür ve endüstriyel tasarımla birlikte bir potada eriten Bilişim Vadisi Tasarım Kümelenme Merkezi, giyilebilir teknolojiler alanında yapılan projeleri ile de dikkat çekiyor.

Akıllı Şehirler: Bilişim Vadisi sürdürülebilirlik hedefleri kapsamında akıllı şehirler için projeler yürüten firmalara da ev sahipliği yapıyor.

Oyun Teknolojileri: Ülkemizde gençlerin bilişim ve oyun geliştirme konusundaki potansiyelini, azmini ve yaratıcılığını ortaya çıkarmak hedefiyle video, animasyon ve oyun sektöründeki paydaşlarla projeler organize ediliyor.

Oyunda kalmak için oyun geliştirmek isteyen herkesin katılabileceği kamplar ve çeşitli eğitimler düzenleyen Bilişim Vadisi DIGIAGE, sektörü ulusal ve uluslararası alanda daha da verimli ve kaliteli hâle getirerek disiplinli bir üretim biçimi ortaya çıkarmak için çalışmalarına hız kesmeden devam ediyor.

KULUÇKA İŞLETME MERKEZİ

Bilişim Vadisi, girişimcileri çeşitli yatırım fonlarıyla destekleyerek ülkemize katkı sağlamalarına destek oluyor. İlk olarak girişimciler, www.bilisimvadisi.com.tr adresinde yer alan başvuru modülü üzerinden kolaylıkla Bilişim Vadisi'ne başvuruda bulunabiliyor. Bu başvurular, Bilişim Vadisi Kuluçka İşletme Merkezi uzmanları tarafından ön değerlendirmeye tabi tutuluyor. İkinci aşamada ön değerlendirmeyi başarıyla geçen girişimlerden detaylı bir başvuru talep ediliyor. Üçüncü aşamada ise nihai değerlendirme süreci Teknoloji Danışma Komisyonu tarafından yapılıyor. Komisyondan onay alan girişimler, Bilişim Vadisi Yönetim Kurulu'nun da onayıyla Bilişim Vadisi'nde faaliyet göstermeye başlayabiliyor.

Faaliyete başlayan girişimcilerin fiziki çalışma alanlarına sahip olduğu modern **Kuluçka İşletme Merkezi**; mobilite, bağlantı teknolojileri, akıllı şehirler, siber güvenlik gibi sivil teknolojiler alanında faaliyet gösteren ön kuluçka ve kuluçka girişimlerine ev sahipliği yapıyor. İş fikrinden ticarileşme faaliyetlerine kadar tüm süreçlerde girişimcilerin hedeflerine ulaşması destekleniyor.

Modern çalışma alanlarının yanı sıra girişimcileri temel ve ileri düzeyde eğitimlerle destekleyen Merkez, sadece fiziki alan imkânı değil; birlikte çalıştığı kurumlarla oluşturduğu **Matruşka Modeli** ile de girişimcilere önemli bir fırsat sunuyor. "**Kuluçka Motivasyonu**" olarak adlandırılan bu modelde tüm girişimciler profesyonel çalışmalarında edindikleri tecrübeleri ekosistem içerisindeki tüm paydaşlar ile paylaşma imkânı buluyor.

Bilişim Vadisi'nin firmalar için sunduğu hizmetler ve geliştirdiği programlardan ilki **Kuluçka ve Ön Kuluçka Programı**'dır. Programa kabul edilen girişimciler 6 ay boyunca Kuluçka İşletme Merkezi üyesi olmaya hak kazanıyor. Böylece girişimcilere; açık ve kapalı ofis imkanları, sınırsız elektrik ve fiber internet, teknoloji hazırlık seviyelerine göre özel eğitimler, finansal ve hukuki danışmanlık, patent danışma desteği, Ar-Ge muafiyet desteği, mentörlük ve teknik mentörlük gibi fırsatlar sunuluyor.

Kuluçka İşletme Merkezi'nin en önemli çalışmalarından bir diğeri de **Hızlandırıcı ve Demoday Programları**dır. Bu program kapsamında Bilişim Vadisi girişim ekosistemine dahil olmak isteyen girişimciler, diğer partner firmalarla iş birliği imkanına ve mevcut projeleri içindeki çalışmalarını ilerletebilmek adına da kendi girişimcilerini seçme fırsatına sahip oluyor. **Mobilite Hızlandırma Programı** sürecinde bir arada bulunan paydaş ve girişimler; birbirleriyle daha sağlam ilişkiler kurarak uzun vadede de olası projelerde birlikte çalışabiliyor.

Bilişim Vadisi'nde mobilite teknolojilerine verilen önemin bir örneğini de Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (Togg) ile görmek mümkün. Togg, sivil teknolojilere geçişin önemli hamlelerinden biri olarak sadece yerli, milli ve özgün şekilde üretilen elektrikli ve otonom bir araç değil, buna ek olarak yaşam alanımızı dijitalize eden mobilite ekosisteminde de dönüştürücü bir rol oynuyor. Togg, sanayimizi dönüştürecek bir proje ve milli teknoloji hamlesinin vizyonunu en iyi yansıtan örneklerden biri olarak gösteriliyor.

DİJİTAL OYUN VE ANİMASYON MERKEZİ (DIGIAGE)

Dijital Oyun ve Animasyon Merkezi (DIGIAGE), Bilişim Vadisi tarafından her yıl tekrarlanan kamplar ve projeleriyle oyun sektöründe Türkiye'nin en önemli oluşumlarından biridir. Oyun ve animasyon kategorilerinde fikri olan tüm girişimciler ile oyun sektörüne yön veren Merkez; sektörle ilgili çeşitli eğitim, kamp, program ve etkinlikler ile girişimcilere projelerini gerçekleştirebilecekleri doğru ve etkin ortamı sunuyor. Türk Oyun Geliştirme ekosistemine katkı sunmak, ülkemizin ve özellikle gençlerimizin küresel dijital ekonomiden çok daha fazla yararlanmasını sağlamak amacıyla sektör bazında çalıştaylar, kamplar ve eğitimler organize ediyor. Bu programlara katılım gösteren kişilerle birlikte büyük bir oyun ekosistemi oluşturan DIGIAGE, sadece fiziki değil Discord gibi çevrimiçi kanallar ile de sektöre ilgi duyanları bir araya getiriyor.

Özgün fikirler, yeni hikayeler ve rekabet edilebilir uygulamalar üretme konusunda ülkemizdeki insan kıymetini geliştirmek amacıyla yapılan her çalışma, Türkiye oyun ekosistemini her daim bir adım daha ileri götürme amacını taşıyor. Girişimcilik ve oyun sektörü gibi önemli konuların kişilere yetkinlik kazandırması açısından uzman kişiler tarafından sektör temsilcileri ve girişimcilerle paylaşılması; DIGIAGE'in mevcut çalışmalarından sadece biridir. Hem girişimcilerin hem yatırımcıların hem de oyun ve animasyon sektöründe kritik rol oynayan kişilerin birbirleri ile olan bağlantılarını devam ettirecek etkinliklerin düzenlenmesi, Bilişim Vadisi Oyun Ekosistemi olarak fark yaratılmasını sağlıyor.

Bu sektöre girmek isteyenlerin sektör bazında yayınlanan raporları, oyun geliştirme kamplarını ve oyunlarla ilgili ulusal ve uluslararası her türlü gelişmeyi yakından takip etmeleri gerekiyor. Teknik bilginin daha kalıcı ve işlevsel olabilmesi için bilginin bir proje içinde kullanılması gerekiyor. Bu doğrultuda organize edilen her oyun kampında katılımcılar, kamp boyunca ürettikleri dijital oyunları sektörün beğenisine sunuyor. Türkiye'nin ve dünyanın birçok ülkesinden yatırımcılar, yüz yüze görüşmelerle ve çevrimiçi sunumlarla birçok öğrenci, gönüllü, eğitmen ve yatırımcının oyun geliştirme ekosistemi içinde yer almasına olanak sağlıyor.

TÜRKİYE AÇIK KAYNAK PLATFORMU ve 42 YAZILIM OKULLARI

Bilişim Vadisi'nin proje yürütücüsü ve TÜBİTAK TÜSSİDE'nin proje ortağı olduğu Türkiye Açık Kaynak Platformu Projesi ile ülkemizdeki yazılımcı sayısının artması ve ülkemizin yazılım ve teknoloji ihraç eden bir ülke hâline gelmesi amaçlanıyor. Bu kapsamda uluslararası arenada faaliyet gösteren başarılı yazılım okulları incelenerek gerek öğrenim modeli gerekse mezunlarının iş bulma oranı göz önünde bulundurulduğunda, Fransız kökenli Ekol 42 Yazılım Okulları ile çalışma kararı alındı. Bunun sonucunda 42 İstanbul ve 42 Kocaeli Yazılım Okulları, Ağustos 2021 tarihi itibarıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mustafa Varank ve Türkiye Açık Kaynak Platformu'nun kurucu üyelerinin katılımlarıyla faaliyete başladı.

42 Yazılım Okulları, "akran öğrenmesi" modeli ve oyunlaştırılmış öğrenim altyapısı ile öğrencilerin yazılım öğrenmesine katkı sağlıyor. Ayrıca öğrencilere yazılımı sevdirek onların takımlar halinde proje geliştirmelerini destekliyor. 18 yaşından büyük herkesin başvuru yapabildiği bu okullarda öğrenim gören öğrencilerin en az %40'ı, öğrenim hayatları boyunca yazılım tabanlı işler yapmayan ya da yazılım eğitimi almayan kişilerden oluşuyor. Yazılım okulunda yaklaşık 3 yıl süren eğitimin ardından öğrenciler ilk yılın sonunda 3 ay boyunca zorunlu stajlarını yapıyorlar.

Lisans maliyetlerini azaltıp dışa bağımlılığı düşürerek küresel ölçekte değer üretimi sağlayan Türkiye Açık Kaynak Platformu çalışmalarıyla ithal ikameye katkı sağlıyor. Ekol 42 Yazılım Okulları, 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi'nde hedef olarak belirlenen 500 bin yazılımcıya ulaşma stratejisinin gerçekleştirilmesinde pay sahibi olmaya devam ediyor.